

**KAMMARRÄTTEN
I SUNDSVALL**
DOM

2016-09-23
Meddelad i Sundsvall

KLAGANDE

Skanska Sverige AB, 556033-9086

Ombud: Thomas Jonasson
Skanska Sverige AB, Stab Juridik
112 74 Stockholm

MOTPART

Gästrike Vatten AB, 556751-1661
Mats Ove Rostö
Hamnleden 20
806 41 Gävle

KONKURRENSVERKET	
2016-09-26 →	
Avd	
Dnr	
KSnr	Aktbil

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten i Faluns dom den 15 juni 2016 i mål nr 1921-16, se bilaga A

SAKEN

Upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster

KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Kammarrätten avslår överklagandet.

Kammarrättens interimistiska beslut den 21 juni 2016 upphör därmed att gälla.

YRKANDEN M.M.

Skanska Sverige AB (Skanska) yrkar att kammarrätten ska förordna att upphandlingen ska rättas på så sätt att Gästrike Vatten AB i sin utvärdering ska bortse från det anbud som lämnats av Markax AB (Markax). Till stöd för sin talan åberopar Skanska samma grunder och omständigheter som i förvaltningsrätten.

Gästrike Vatten AB (Gästrike Vatten) anser att överklagandet ska avslås och åberopar till stöd för sin inställning vad som anförts i yttrande till förvaltningsrätten.

SKÄLEN FÖR KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Frågan i målet är om Markax anbud uppfyller de obligatoriska krav som ställts upp i upphandlingen och om Gästrike Vatten har agerat i strid med tillämpliga principer och bestämmelser i lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster, LUF, genom att utvärdera bolagets anbud.

Av 11 kap. 11 § LUF framgår bl.a. att en upphandlande enhet som kräver att leverantören ska visa upp ett intyg utfärdat av ett oberoende organ, även ska godta andra bevis på likvärdiga kvalitetssäkringsåtgärder som lämnas av leverantören. Detta innebär att om en anbudsgivare kan visa att denne har ett kvalitetssäkringssystem motsvarande den standard som krävs för certifiering så ska detta jämföras med certifiering. Det kan exempelvis vara en egen beskrivning av rutiner och kontroller vid produktion, ärendehantering eller reklamationshantering.

I målet är ostridigt att Markax vid tiden för lämnat anbud saknade certifiering enligt SS-EN ISO 9001. Till sitt anbud har Markax fogat en

PowerPoint-presentation med en beskrivning av bolagets verksamhets-system. Där redovisas systemets olika delar som centralt syftar till att bolaget ska bedriva ett systematiskt och strukturerat arbete för att uppfylla vissa generella krav för produkter och tjänster. Den produktionsinriktade delen av systemet syftar även till att uppfylla ett projekts unika krav samt att bolagets övergripande mål och policys ska uppnås. I bolagets kvalitets-policy anges att bolaget, genom ständig förbättring, ska tillfredsställa vissa krav på leverans, produkter och tjänster. Vidare uppges verksamhetsbeskrivningen, vilken beskriver de gemensamma arbetssätt som tillämpas inom bolaget, vara strukturerad enligt kvalitetsstandard SS-EN ISO 9001.

Gästrike Vatten har angett att bedömningen av kvalitetssystemet utgår ifrån tillämpliga delar av kvalitetsstandard ISO 9000-serien enligt förfrågningsunderlaget och att Markax verksamhetsbeskrivning motsvarar en certifiering enligt SS-EN ISO 9001 i adekvat utsträckning.

I förfrågningsunderlaget har inte ställs några specifika krav på vilken slags bevisning som godtas vid kvalificering av anbudet. Den beskrivning som Markax lämnat av sitt kvalitetssystem framstår som tillräcklig i förhållande till de krav som uppställts i förfrågningsunderlaget. Markax måste således anses ha uppfyllt det ifrågasatta ska-kravet. Med hänsyn härtill och då det inte i övrigt framkommit att upphandlingen skett i strid med LUF ska överklagandet avslås.

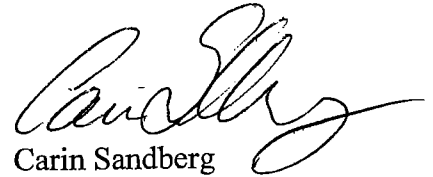
Eftersom överklagandet avslås ska kammarrättens interimistiska beslut upphöra att gälla.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B (formulär 9).

Annika Sandström
kammarrättslagman
ordförande

Elsa Nihlén
kammarrättsråd
referent

Carin Sandberg
tf. kammarrättsassessor

Veronica Eriksson
kammarrättsfiskal
föredragande

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I FALUN**

Ann Liljedal

DOM
2016-06-15
Meddelad i
Falun

Mål nr
1921-16

Ab 9
Bilaga A

SÖKANDE

Skanska Sverige AB, 556033-9086

Ombud: Thomas Jonasson
Skanska Sverige AB, Stab Juridik
112 74 Stockholm

MOTPART

Gästrike Vatten AB, 556751-1661
Hamnleden 20
806 41 Gävle

SAKEN

Upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår Skanska Sverige AB:s ansökan om överprövning.

Dok.Id 167159

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 45	Kullen 4	023-383 00 00	023-383 00 80	måndag – fredag
S-791 21 Falun		E-post: forvaltningsrattenifalun@dom.se		08:00-12:00
		www.forvaltningsrattenifalun.domstol.se		13:00-16:00

BAKGRUND OCH YRKANDE M.M.

Gästrike Vatten AB genomför upphandling av nya vatten-, avlopp- och dagvattenledningar genom förenklat förfarande enligt lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster (LUF). Tilldelningsbeslut fattades den 4 maj 2016, varvid Markax AB (Markax) tilldelades kontraktet.

Skanska Sverige AB (Skanska) ansöker om överprövning och yrkar att upphandlingen ska rättas på så sätt att anbudet från Markax förkastas. Skanska har lidit, eller kan komma att lida skada genom att inte tilldelas upphandlingen.

Gästrike Vatten AB (Gästrike Vatten) bestrider bifall till ansökan.

SKÄLEN FÖR FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förutsättningar för förvaltningsrättens prövning

Förvaltningsrätten har att pröva om det på grundval av vad Skanska anfört är visat att Gästrike Vatten brutit mot någon av de grundläggande principerna eller annan bestämmelse i LUF och att detta medfört att Skanska lidit eller kan komma att lida skada (16 kap. 6 § LUF). De grundläggande principerna innebär att upphandlande enheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt, genomföra upphandlingar på ett öppet sätt samt iaktta principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet (1 kap. 24 § LUF).

Förfrågningsunderlaget

Av förfrågningsunderlaget framgår bland annat följande under rubriken AFB.52 Prövning av anbudsgivarens lämplighet.

➤ Teknisk förmåga, kapacitet och erfarenhet

Anbudsgivaren ska ha tillräcklig teknisk förmåga och kapacitet för aktuellt uppdrag.
Anbudsgivaren ska då uppfylla följande krav:

Anbudsgivarens krav på kvalitet och miljö

- Visa sin förmåga att möta ställda krav avseende kvalitet och miljö.

Verifieras enligt:

Se AFC.221 och AFC.222.

Vidare framgår följande under rubriken AFC.221 Kvalitetsledning.

Entreprenören ska i sin verksamhet ha infört ett kvalitetssäkringssystem vars innehåll och tillämpning kan godkännas av beställaren. Vid bedömning av kvalitetssystemet utgår beställaren från tillämpliga delar av kvalitetssystemstandard SS-EN ISO 9000-serien.

Entreprenören visar att kravet är uppfyllt genom att med anbud bifoga antingen:

- Ett giltigt intyg om certifiering enligt SS EN-ISO 9001:2008. Intyget ska vara giltigt vid tidpunkt för anbudets undertecknande.
- Om inte certifierat ledningssystem finns ska entreprenören uppvisa bevis om att ett systematiskt arbete med interna kvalitetsrevisioner genomförts i exempelvis bifogad projektplan från likande projekt.

Vad parterna anför

Skanska för fram i huvudsak följande. Markax uppfyller inte det obligatoriska kravet att i sitt anbud verifiera ställda krav på kvalitetssäkringssystem. Markax har till sitt anbud bifogat handlingen "Beskrivning av Markax verksamhetssystem". Handlingen innefattar dock inte något bevis, eller ens något påstående, om att Markax genomfört ett kvalitetssäkringssystem med systematiskt arbete med interna kvalitetsrevisioner. Enligt förfrågningsunderlaget ska bedömningen utgå från tillämpliga delar av kvalitetsstandard SS-EN ISO 9000-serien. Ett kvalitetsledningssystem enligt ISO 9001 har bland annat ett antal allmänna krav. Att vara certifierad innebär således inte enbart att en organisation i ett dokument angett och antagit en mängd krav för sin organisation. Avgörande för att vara certifierad enligt ISO 9001 är att företaget på ett systematiskt sätt implementerar och tillämpar de krav som uppställs. En certifiering förutsätter bland annat en kontinuerlig revision av att uppställda krav på kvalitetsledningssystemet är uppfyllda. Som det får

förstås har Gästrike Vatten ställt krav på att anbudsgivare i vart fall ska uppfylla kravet på förstapartsrevision, det vill säga ett systematiskt arbete med interna kvalitetsrevisioner, samt att anbudsgivarna till anbudet ska bifoga bevis om detta. Av den handling Markax bifogat anbudet framgår det inte på vilket sätt, eller ens om, Markax på ett systematiskt sätt genomfört arbete med interna kvalitetsrevisioner.

Gästrike Vatten för fram i huvudsak följande. Av kravet i förfrågningsunderlaget framgår att giltigt intyg om certifiering enligt SS-EN ISO 9001:2008 eller bevis om ett systematiskt arbete med interna kvalitetsrevisioner ska uppvisas. Det finns alltså inget krav på att kvalitetsrevisioner ska stå i direkt jämförelse med SS-EN ISO 9001:2008 utan bara att bedömningen av kvalitetssystemet utgår från tillämpliga delar av SS-EN ISO 9000-serien. Markax har i sitt anbud lämnat en verksamhetsbeskrivning som visar att det finns arbete med kvalitetspolicy, miljöpolicy och produktionsstödjande processer mm. Denna beskrivning har jämförts med SS-EN ISO 9001 i tillämpliga delar och Markax beskrivning har ansetts motsvara certifiering i adekvat utsträckning.

Förvaltningsrättens bedömning

Gästrike Vatten har ställt krav på anbudsgivarnas tekniska förmåga att möta ställda krav avseende kvalitet och miljö. Det står en upphandlande enhet fritt att själv bestämma hur förfrågningsunderlaget i en upphandling ska utformas, och enheten väljer själv vad som ska tillmätas betydelse, så länge det sker inom ramen för offentliga upphandlingars grundläggande principer (se RÅ 2002 ref. 50). Detta grundar sig i att det är den upphandlande enheten som faktiskt ska köpa de varor eller tjänster som är föremål för upphandling och därigenom är den som får anses bäst lämpad att utvärdera lämnade anbud utifrån de krav som har ställts i förfrågningsunderlaget.

I förevarande fall har Gästrike Vatten ställt upp ett krav på att anbudsgivare ska ha infört ett kvalitetssäkringssystem vars innehåll och tillämpning kan godtas av beställaren. Kravuppfyllnaden ska visas antingen genom ett intyg om ISO-certifiering, eller bevis om att ett systematiskt arbete med interna kvalitetsrevisioner genomförts. Markax har till sitt anbud fogat en verksamhetsbeskrivning som Gästrike Vatten har bedömt uppfyller ställda krav. Anledning saknas att ifrågasätta riktigheten av denna bedömning. På grund därav, och då skäl för ingripande enligt LUF inte föreligger på någon annan grund bör ansökan om överprövning avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1C LOU).

Lennart Furufors
lagman

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Den som vill överklaga kammarrättens avgörande ska skriva till Högsta förvaltningsdomstolen. Skrivelsen ställs alltså till Högsta förvaltningsdomstolen *men ska skickas eller lämnas till kammarrätten.*

Överklagandet ska ha kommit in till kammarrätten *inom tre veckor* från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagande för det allmänna räknas dock från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagande infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommar-, jul- eller nyårsafton, räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i Högsta förvaltningsdomstolen krävs att prövningstillstånd meddelas. Högsta förvaltningsdomstolen lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas eller om det finns synnerliga skäl till sådan prövning, såsom att det finns grund för resning eller att målets utgång i kammarrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Om prövningstillstånd inte meddelas står kammarrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till Högsta förvaltningsdomstolen varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. Vanligtvis får, då kammarrätten inte har fattat något interimistiskt beslut om att upphandlingen inte får avslutas, avtal slutas omedelbart. I de fall där kammarrätten har fattat ett interimistiskt beslut om att upphandlingen inte får avslutas, får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt det interimistiska beslutet. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla följande uppgifter;

1. den klagandes namn, person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till Högsta förvaltningsdomstolen
2. det beslut som överklagas med uppgift om kammarrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet
3. de skäl som klaganden vill åberopa för sin begäran om att få prövningstillstånd
4. den ändring av kammarrättens beslut som klaganden vill få till stånd och skälen för detta
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.